

РІШЕННЯ № 1

Громадської організації «Спілка ректорів закладів вищої освіти України»

12 вересня 2024 року

м. Київ

Про підсумки вступної кампанії до закладів вищої освіти України у 2024 році

Спілка ректорів закладів вищої освіти України, обговоривши підсумки вступної кампанії 2024 року зазначає, що вона проходила в надзвичайно важкий час, коли росія здійснює повномасштабні військові дії, безперервні ракетні атаки на об'єкти освіти і науки, житло, енергоструктуру тощо.

У цих умовах науково-педагогічні колективи закладів вищої освіти проявили надзвичайну стійкість, патріотизм і професіоналізм. До закладів вищої освіти України поступило до бакалаврату близько 180 тисяч осіб та 65 тисяч осіб - до магістратури. Відзначаємо, що державне замовлення в 2024 році склало 68 тисяч осіб, що на 15 відсотків менше, ніж в минулому. При цьому число абітурієнтів, які склали НМТ склало близько 240 тисяч осіб.

Міністерство освіти і науки України врахувало критичний стан університетів, які були релоковані та знаходилися в зоні бойових дій. Були проведені додаткові сесії для тих абітурієнтів, які не встигли вступити в визначені терміни. Всього за попередніми даними до закладів вищої освіти України вступило 245 тисяч студентів, що значно менше минулого року.

Через недосконалість системи широкого конкурсу 7,5 тисяч абітурієнтів відмовилися від державних місць. Особливо прикра ситуація склалася в медичних університетах, де із 6284 місць державного замовлення були незаповнені 1822 (29%) через штучно підвищені прохідні бали. Це при тому, що Україна потребує десятки тисяч лікарів як на фронті, так і в тилу, в цивільних медичних закладах.

На фоні різкого погіршення підготовки учнів середніх шкіл, ліцеїв негативно вплинула на підсумки вступної кампанії методика проведення національного мультипредметного тесту, коли школярі змушені були складати тести одразу з чотирьох предметів в умовах повітряних тривог та психологічного напруження.

Загрозливою залишається ситуація з набором на педагогічні спеціальності, на які рекомендовано 979 осіб, в тому числі всього 82 хіміка, 55 фізиків, 408 математиків, що є значно нижче від реальних потреб школи.

Спілка ректорів закладів вищої освіти України зазначає, що правила прийому до закладів вищої освіти є надзвичайно забюрократизованими, не відповідають вимогам часу і потребують серйозних змін.

Загрози обстрілів, психологічний тиск на молодь разом з недосконалими правилами прийому сприяли масовому відтоку школярів за кордон, де заклади вищої освіти навпаки роблять все можливе для прийому української молоді. Не сприяє якісному набору до університетів і запропонований експеримент щодо надання освітніх грантів абітурієнтам, який не вирішує наявних проблем і протирічить діючому Закону «Про вищу освіту» та ст. 53 Конституції України.

Слід відзначити, що існуючий механізм визначення державних потреб на підготовку кадрів є вкрай недосконалим: університети отримують мізерну кількість місць держзамовлення, особливо на спеціальності, які потребує економіка, енергетика, сільське господарство, машинобудування тощо. Це все призведе до кадрового голоду, кризової ситуації в економіці.

Спілка ректорів закладів вищої освіти України вирішила:

1. Інформацію Міністерства освіти і науки України щодо підсумків вступної кампанії 2024 взяти до відома.

2. Вважати, що необхідно серйозно проаналізувати діючі правила прийому, внести до них зміни, щодо їх суттєвого вдосконалення, підтримки української молоді, недопущення її відтоку за кордон.

3. Залучити до розробки змін до правил прийому народних депутатів України, органи місцевого самоврядування, громадськість.

4. Контроль за виконання даного рішення покласти на заступника голови Спілки ректорів закладів вищої освіти України Азюковського О.О., членів Спілки ректорів закладів вищої освіти України Грешту В.Л. та Співаковського О.В.

Голова ГО «Спілка ректорів закладів
вищої освіти України»

Петро КУЛІКОВ